

U 66/2020 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tietyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta (*unionin autonomiset tullien suspendoinnit; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle luonnos Euroopan komission ehdotukseksi neuvoston asetukseksi tietyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2020

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

Erityisasiantuntija Upi Talsi

EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYIHIN MAATALOUS- JA TEOLLISUUSTUOTTEISIIN SOVELLETTAVIEN YHTEISEN TULLITARIFFIN AUTONOMISTEN TULLIEN SUSPENDOIMISESTA ANNETUN ASETUKSEN (EU) N:O 1387/2013 MUUTTAMISESTA

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissiolta on saatu luonnos ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta (taxud.a.4(2020)5635274).

Luonnos ehdotuksesta lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta veroasiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Unionin tullisuspensiojärjestelmän tavoitteena on turvata jalostusteollisuudessa käytettävien unionin tullitariffin mukaan tullinalaisten raaka-aineiden saanti tullitta tai alennetuin tullein silloin, kun tuotanto unionissa on riittämätöntä tai olematonta. Asetus (EU) N:o 1387/2013 saataan ajan tasalle kuuden kuukauden välein unionin tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin 1.1.2021 alkaen.

2 Pääasiallinen sisältö

Neuvoston asetuksella (EU) N:o 1387/2013 on suspendoitu osittain tai kokonaan eräät yhteisen tullitariffin autonomiset tullit, jotta voidaan varmistaa tiettyjen sellaisten maatalous- ja teollisuustuotteiden riittävä ja jatkuva saatavuus, joita ei tuoteta riittävästi tai ollenkaan unionissa, ja välttää näitä tuotteita koskevat markkinahäiriöt.

Komissio on tullitaloustyöryhmän (The Economic Tariff Questions Group) avustamana tarkastellut 14.5.2020–14.7.2020 välisenä aikana uudelleen kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat tullitariffin autonomisten tullien suspendoimista. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Työryhmässä käsiteltiin hakemuksia 1.1.2021 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi. Uusia hakemuksia suspensioiksi oli jätetty 92 ja muutospyyntöjä olemassa oleviin toimenpiteisiin 78. Uusia tariffikiintiöitä koskevia hakemuksia oli 7 ja muutospyyntöjä 12. Ryhmä toimi COVID-19-pandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa etäyhteyksiä sekä kirjallisia menettelyjä hyödyntäen. Myös brexitin vaikutus näkyi käsittelyssä. Komissio oli nostanut esille useita hakemuksia, joissa alkuperäinen hakija oli ollut Yhdistynyt kuningaskunta. Jos tuontia oli ollut vain UK:ssa, ehdotettiin toimenpidettä suljettavaksi. Jos tuontia oli muualle EU27 alueelle, jonkun jäsenvaltion on ilmoitettava hakijaksi, jotta toimenpide voisi jatkua.

Komissio julkaisi 9.4.2020 jäsenvaltiolle tiedotteen siitä, että COVID-19-tautia vastaan sairaanhoidossa tai terveydenhuollossa käytettävien tavaroiden valmistamisessa tarvittaville raaka-aineille, puolivalmisteille ja komponenteille saattoi vielä poikkeuksellisesti jättää esityksiä 1.1.2021 voimaan tuleviksi tullisuspensioiksi tai tariffikiintiöiksi (kierroksen normaali hakemusten jättoaika oli päättynyt jo 15.3.2020). Hakijan olisi pystyttävä osoittamaan hakemuksen kohteena olevan tavaran käyttäminen sellaiseen lopputuotteeseen, jota käytetään COVID-19-

tautia vastaan sairaanhoidossa tai terveydenhuollossa. Tällaisia hakemuksia oli toimitettu 7 kpl (sisältyy edellä mainittuihin kokonaisuuteen).

Tarkastelussa otettiin muun muassa huomioon erityisesti sähköautoihin liittyvä sisäänrakennettujen akkujen tuotannon edistämiseksi unionissa ja 17 päivänä toukokuuta 2018 annettu komission tiedonanto "Eurooppa liikkeellä – Kestävä liikkuvuus Euroopassa: turvallinen, verkottunut ja puhdas liikenne", johon liittyy niin sanottu EU:n battery alliance -aloite. Tavoitteena on kilpailukykyisen akkujen ekosysteemin luominen Euroopassa. Halutaan vahvistaa omavaraisuutta koko arvoketjussa raaka-aineista akkukennoihin, valmiisiin akkuihin, niiden käyttämiseen teollisuudessa sekä akkujen hävittämiseen ja kierrättämiseen. Akut on nostettu EU:ssa yhdeksi teknologian kärkihankkeista, koska niiden merkitys teknologialle ja sähköautoteollisuudelle nähdään erittäin keskeiseksi mm. tulevaisuuden kilpailukykyyn vahvistamisen ja EU:n ympäristötavoitteiden täyttämisen osalta.

Lisäksi autonomisista tullisuspensioista ja kiintiöistä 13. joulukuuta 2011 annetun komission tiedonannon (EUVL C 363) mukaan käytännön syistä ei voida soveltaa tullisuspensioiden tai kiintiöiden pyyntöjä, joissa kantamattoman tullin määrän arvioidaan olevan alle 15 000 euroa vuodessa. Suspensiot tuotteille, jotka eivät saavuta tätä kynnysarvoa, olisi sen vuoksi poistettava asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liitteestä.

Uudelleentarkastelun perusteella komissio katsoo, että on perusteltua suspendoida osittain tai kokonaan joidenkin sellaisten uusien tuotteiden tullit, joita ei tällä hetkellä luetella asetuksen liitteessä. Lisäksi tiettyihin tuotteisiin olisi sovellettava ainoastaan osittaista suspensiota tällä hetkellä sovellettavan täysimääräisen suspension sijaan. Eräiden muiden tuotteiden osalta on tarpeen muuttaa tavarankuvausta, luokittelua, tullien määrää, käyttötarkoitusta koskevaa vaatimusta tai pakollisen uudelleentarkastelun päivämäärää koskevia ehtoja. Liitteestä ehdotetaan poistettavaksi tuotteet, joiden tullisuspension jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista. Muutokset on lueteltu asetusehdotuksessa ja sen liitteessä. Asetuksen nojalla muutettaisiin asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liite asetusehdotuksen liitteen mukaisesti. Tällä kierroksella liitteeseen lisättäisiin 83 uutta tuotetta ja poistettaisiin 116 tuotetta.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia. Ehdotetut muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä tammikuuta 2021.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Ehdotettava asetusta perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetusta on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetusta hyväksyttäisiin neuvostossa määränemmistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksessa ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä, joka päättyi 10.11.2020.

Asian käsittely Euroopan unionin neuvostossa on alkanut jo ehdotusluonnoksen perusteella. Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen joulukuun puoliväliin mennessä.

5 Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo muutosten olevan luonteeltaan puhtaasti teknisiä ja koskevan ainoastaan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liitteessä lueteltujen suspensioiden soveltamisalaa.

Ehdotusluonnokseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia unionin omiin varoihin. Ehdotetuista muutoksista aiheutuvan tulonmenetyksen arvioidaan olevan noin 38,1 miljoonaa euroa vuodessa (80 % kantamatta jääneistä tulleista). Jäsenvaltiot saavat pitää 20 % tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin. Suomessa tapahtuneiden maahan tuontien osalta tulonmenetys olisi 20 % asetusehdotuksen vuoksi kantamatta jäävistä tulleista.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että luonnoksen mukainen ehdotus on hyväksyttävissä.